

درس دوم: تحولات سیاسی اروپا در قرون جدید

برتری اسپانیا در دوران خاندان هابسبورگ:

شکست مسلمانان در اسپانیا توسط مسیحیان ۱۴۹۲م

کشف قاره آمریکا ۱۴۹۲م

برتری اسپانیا در قرن شانزدهم:

۱- شکست مسلمانان اندلس (۱۴۹۲م)

۲- ثروت مستعمرات (کشف قاره اسپانیا)

۳- اتحاد پاپ با امپراتور (امپراتوری مقدس روم)

۴- داشتن نیروی دریای قوی (کشف مستعمرات جدید)

۵- گسترده‌گی قلمرو

دلایل ضعف اسپانیا

۱- پیروزی نهضت پروتستان در اروپای مرکزی

۲- اخراج مسلمانان از اسپانیا (ضربه اقتصادی)

۳- قیام مردم هلند (ضربه بر حیثیت و قدرت)

۴- شکست نیروی دریای اسپانیا از انگلستان (۱۵۸۸)

جنگ های سی ساله و عهدنامه ی صلح وستفالی:

جنگهای سی ساله بین پروتستانها و کاتولیک ها در ۱۶۱۸ میلادی در بوهم (واقع در چک -اسلواکی) آغاز شد.

امپراتوری مقدس روم به رهبری خاندان هابسبورگ ، دولت اسپانیا و پاپ از یک سو و فرانسه ، انگلستان هلند و سوئد

و شاهزادگان آلمانی در سوی دیگر این میدان جدال و ستیز بودند که به اقتدار خاندان هابسبورگ ها پایان دادند.

با شکست خاندان هابسبورگ ۱۶۴۸ میلادی طرفین در عهدنامه ی وستفالی با هم صلح کردند.

مهم ترین نتایج صلح وستفالی:

۱- اقتدار بیشتر فرانسه در اروپا

۲- تضعیف امپراتوری مقدس روم و اسپانیا

۳- استقلال کامل هلند و سوئیس

۴- استقلال ایالت‌های آلمانی نشین امپراتوری مقدس روم

*فرانسه در عصر لویی چهاردهم

۱- قدرت و ثروت فرانسه ناشی از توسعه ی فعالیت های تولیدی و تجاری بود.

۲- پادشاهان فرانسه از مشاوران آگاه و صدراعظم های باکفایت مثل ریشلیو ، مازارین و کلبه استفاده می کردند.

۳- در فرانسه آزادی مذهبی وجود داشت.

۴- پادشاه فرانسه منشأ سلطنت خود را از «موهبت الهی» می دانست لذا خود را از حمایت اشراف و تأیید پاپ بی نیاز

می دانست.

قدرت و برتری فرانسه در قرن هفدهم ، در زمان لویی چهاردهم که حدود هفتاد سال حکومت کرد به اوج خود رسید.

دلایل ضعف قدرت فرانسه

- ۱- ثروت زیاد صرف تجملات و ساخت عمارت‌های زیبا شد.
- ۲- نداشتن روابط دوستانه با همسایگان
- ۳- لغو فرمان نانت (آزادی پروتستانها) و مهاجرت پروتستانها (صنعتگر و بازرگان) باعث ضعف ساختن اقتصاد شد.
- ۴- گسترده شدن مستعمرات و نیروی دریایی رقیبان (انگلستان)

*وضعیت انگلستان در آغاز قرون جدید

- ۱- کشاکش کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها (نتیجه پیروزی شاخه‌ای از پروتستانها)
  - ۲- جدال پادشاه و پارلمان (اساس‌ترین عامل تحولات نظام سیاسی در انگلستان قرون جدید)
جدال پادشاه و پارلمان
- دادخواست حقوق: پادشاه انگلستان دارای اختیار مطلق نیست و حق ندارد برخلاف قانون از کسی مالیات بگیرد یا زندانی کند.

جنگ داخلی: جنگ بین پادشاه (چارلز اول) و پارلمان در انگلستان

کرامول: رهبر پارلمانی‌ها رویین تنان: ارتش تازه تأسیس شده کرامول

نتیجه: دستگیری چارلز اول زندانی و اعدام شدن او و برقراری اولین و آخرین رژیم جمهوری در انگلستان.

*روسیه: اقدامات پتر کبیر برای قدرتمند کردن روسیه:

- ۱- تجهیز ارتش به سلاح‌های جدید و آشنا ساختن سربازان با فنون نوین جنگی
- ۲- گسترش تجارت و دریانوردی و تلاش برای دستیابی به آب‌های آزاد و گرم
- ۳- غربی کردن روسیه

پیدایش دولت‌های جدید:

پروس (در قرن ۱۹ به آلمان تغییر نام داد) اتریش، مهمترین همسایه اتریش کشور عثمانی بود.